

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MELLEM-
OG
REALSKOLEN
FOR
SKÆRBÆK OG OMEGN

1951-52

ÅRSBERETNING

1951-52

FRA MELLEM- OG REALSKOLEN FOR
SKÆRBÆK OG OMEGN

VED
J. KORTSEN

1952

MØLLERS BOGTRYKKERI
SKÆRBÆK

Skolens bestyrelse

Mellem- og realskolen for Skærbæk og omegn er en *selvejende institution*, hvis bestyrelse består af:

Gårdejer *N. Obling*, Skærbæk, formand.
Sognerådsformand *P. Paulsen*, Skærbæk.
Fru dr. *Ulfbeck-Petersen*, Skærbæk.
Købmand *E. Bendesen*, Skærbæk.
Arkitekt *Skodborg*, Skærbæk.
Gårdejer *A. Degn*, Astrup.
Fru *Emma Hansen*, Vinumgård.
Murermester *V. Jensen*, Skærbæk.
Cigarhandler *P. Møller*, Skærbæk.

De fire første bestyrelsesmedlemmer er valgt af skolens garant, de tre næste af elevernes forældre og de to sidste af Skærbæk sogneråd.

Fra skoleåret 1951-52

Den 30. august havde skolen en vellykket udflugt til Rømø. De mere energiske cyklede under ledsagelse af frk. Rübner-Petersen og hr. Bjørn, mens vi andre kørte med bil. På den herlige strand ved Lakolk udkæmpedes der drabelige sportskampe, og efter et frokost-hvil badedes der i den friske brænding. Alle kom velbeholdne i land. I første omgang endda tilsyneladende to flere end der gik ud. Da det senere viste sig, at de to hørte med til selskabet, fik de lov til at blive på det tørre. Ved de efterfølgende konkurrencer skete den sensation, at hr. Grønlunds mesterskab fra i fjor i sækkeløb for lærere og lærerinder blev slået af hr. Bjørn.

Den 26. november holdt skolen sin årlige generalforsamling. Da formanden, gårdejer N. H. Obling var forhindret på grund af sygdom aflagde næstformanden, sognerådsformand P. Paulsen, følgende beretning.

„Skoleåret 1950—51 begyndte med 203 elever mod 195 pr. 1. aug. i år. Tilbagegangen skyldes udelukkende nedlæggelsen af underskolen. 1. og 2. under er nu nedlagt, og 3. u. nedlægges fra sommerferien næste år (august 1952), mens 4. u. bibeholdes som en slags forberedelsesklasse til mellemskolen. Dermed er antallet af klasser nede på 6: 1 underklasse, 4 mellemskoleklasser og realklassen. Der har været stor tilgang af elever til skolen, og man har måttet sige nej til flere forældre, der gerne ville have deres børn ind i 1. mellem.

Der har været afholdt to bestyrelsesmøder i det forløbne år. Ved et bestyrelsesmøde i juni vedtog man at forhøje skolepengene, der ikke havde holdt trit med de stigende udgifter, med 2 kr. pr. md. for alle klasser. Samtidig vedtog man en mindre forhøjelse af brændsels- og sløjdpengene.

Bestyrelsen vedtog ligeledes en ombygning af den høje gavl ud til Skolegade, der efterhånden var blevet en fare for de forbipasserende.

Denne ombygning er nu foretaget, ligesom klasseværelset ovenpå i gavlen er blevet grundigt istandsat.

Ved sidste bestyrelsesmøde vedtog man forsøgsvis at gruse en del af skolepladsen, der i fugtige perioder minder meget om det græske øhav. Dette er også nu bragt i stand. Efterhånden skulle turen så komme til resten af pladsen.

Næstformanden oplyste endvidere, at skolen foruden de lovfæstede statstilskud har modtaget 6000 kr. fra Skærbæk kommune. Fra Tønder amts skolefond har vi modtaget 300 kr., fra Danmarkssamfundet 400 kr. og fra Cordt Traps legat 50 kr. til flidspræmier. Elevforeningen har desuden betalt 375 kr. til årsberetningen samt 25 kr. som flidspræmie til en elev i realklassen."

Han udtalte derpå på skolens vegne en tak til både amt og kommune samt til alle, der har støttet skolen, ikke mindst forældrene, og en særlig tak til skolens lærere og til det gamle og det nye bestyrerpar for deres arbejde i skolens tjeneste.

Efter næstformandens beretning fremlagde skolebestyrer J. Kortsen det reviderede regnskab, der balancerede med 99.281,05 kr. og udviste et underskud på 1.118,05 kr. Status balancerede med 47.795,71 kroner.

Beretning og regnskab godkendtes. Til bestyrelsen genvalgtes gærdejer N. H. Obling, manufakturhandler Ehm Bendesen, arkitekt Skodborg og fru Emma Hansen, Vinumgård.

Som revisor afgik sparekassedirektør Andr. Svendsen, der ikke ønskede genvalg. I hans sted valgtes sparekassefuldmægtig C.B.Clausen.

Repræsentant M. M. Bertelsen takkede Andr. Svendsen for godt samarbejde, og næstformanden takkede ham for de mange år som skolens revisor.

Efter generalforsamlingen holdt pastor H. Ebbesen, Døstrup, foredrag om børneopdragelse, hvorefter han på sin sædvanlige dygtige og livfulde måde underholdt med oplæsning.

Den 6. december var der fest for underskolen og 1. m. Elever fra 4. u. opførte under frk. Rübner-Petersens ledelse eventyrkomedien "Fyrtøjet" ved Kai Rosenberg. Bagefter fremførte små dansere under samme ledelse en gammel dans. Begge dele høstede stort og fortjent bifald.

En uges tid senere genopførtes på opfordring „Fyrtøjet“ som en offentlig forestilling til fordel for de gamles jul. Der afsluttedes med legestue ledet af frk. Rübner-Petersen. Festen var vellykket og gav i nettooverskud 605 kr. til det nævnte formål.

Den 8. december afholdtes møde for Bredebrokredsens lærere på skolen.

Den 12. februar havde skolens elever lejlighed til at se den interessante film „Fra hjulplov til mejetærsker“. Senere er der forevist en oplysende film om Grønland.

Skolen har endvidere flere gange i årets løb lånt et tonefilmsapparat fra statens filmscentral til brug ved undervisningen. Hvis nogen tænker på at forære skolen noget, ville et filmsapparat for øvrigt være uhyre kærkomment.

Den 14. februar afholdtes de stores skolefest. Her opførte eleverne fra realklassen, efter overlærer Grønlunds instruktion, Hostrups sangspil „Genboerne“. De store og meget krævende roller klarede med glans, og det var en fornøjelse at se, hvordan man også i de mindre roller gav sig hen i spillet.

Fru postmester Roschow havde også i år fremtryllet kulisserne til begge de nævnte stykker. Skolen takker for det store arbejde, og vi glemmer ikke så let hunden „med øjne så store som rundetårn“.

I midten af februar blev frk. Lindegaard syg og måtte gennemgå en større operation. Frk. L. er nu igen begyndt ved skolen. I mellemtiden er hendes timer ved skolen bestridt af hr. og fru fhv. skolebestyrer Jørgensen, fru dr. Ulfbeck-Petersen og lærer H. J. Gläser, Tønder.

Selv om hr. Jørgensen nu ikke længere er med i det daglige arbejde ved skolen, udretter han dog stadig et større arbejde for denne og for mig personligt. Hr. Jørgensen passer således bl. a. skolebiblioteket og har endda i år desuden indbundet ca. 67 af bibliotekets bøger. På skolens og på egne vegne vil jeg her sige hr. Jørgensen hjertelig tak for hans store hjælp.

Af gaver har skolen modtaget et par ligevægtsbænke til gymnastiksalen fra frk. Rübner-Petersen. Bænkene repræsenterer overskuddet fra en folkedanseopvisning og var meget kærkomne. De gamle forsvandt, da Hitler bragte Europa ud af ligevægt.

Skolens elever maj 1952

Realklassen (17 elever).

Anders Andersen (Arb. A., Bredebro), Gurli Beck (Bagerm. B., Bråns), Grethe Bertelsen (Repræsentant B., Skærbæk), Else Degn (Gdr. A. D., Astrup), Jenny Freudendahl (Landm. F., Mjolden), Carl Otto Fücksel (Afd. bager F., Skærbæk), Knud Hansen (Ledningsarb. H., Skærbæk), Erling Jacobsen (Købm. J., Frifelt), Per Jørgensen (Biografejer J., Skærbæk), Charles Madsen (Købm. M., Harres), Ruth Kroer Pedersen (Vagtm. P., Renbæk), Marie Pedersen (Arb. P., Hjemsted), Asmus Schmidt (Husm. S., Gejlbjerg), Hans P. Simonsen (Husm. Jepsen, Astrup), Truels Truelsen (Grd. T., Birkelev), Hanne Ulfbeck-Petersen (Dr. Ulfbeck-P., Skærbæk), Inga Wolfsberg (Skomagerm. W., Skærbæk).

4. m. (24 elever).

Christian Andersen (Arb. A., Døstrup), Christian Berndt (Arb. B., Øbjerg), Henry Bollmann (Købm. B., Havervad), Magnus Buck (Opsynsm. B., Vråby), Lis Clausen (Sparekasséf. C., Skærbæk), Ruth Christensen (Farver C., Bredebro), Gert Christianen (Snedkerm. C., Skærbæk), Elisabeth Degn (Grd. A. D., Astrup), Christa Hansen (Afd. grd. H., Kjeplund), Svend Ullerup Jacobsen (Købm. J., Ballum), Birthe Jepsen (Install. J., Bredebro), Ester Johansen (Gårdejer J., Forballum), Gerda Knudsen (Liniem. K., Skærbæk), Annelise Nørgaard (Møllejejer N., Ballum), Niels W. Ockens (Grd. O., Vestergårde), Dinnes Oksen (Grd. O., Frifelt), Else Petersen (Forp. P., Barsbøl), Sonni Petersen (Bogh. P., Skærbæk), Niels Chr. Schmidt (Bygm. S., Skærbæk), Knud Scholz (Købm. S., Vinum), Meta Schramm (Husm. H. J., Ballum), Lis Steffensen (Købm. S., Skærbæk), Peter Stigsen (Grd. S., Ø. Gasse), Finn Tønder (Førelærert. T., Sønderby).

3. m. (28 elever).

Sonni Andersen (Instal. A., Skærbæk), Svend Andresen (Bagerm. A., Skærbæk), Øjvind Brink (Entrep. B, Skærbæk), Holger Christiansen (Smedem. C., Mjolden), Niels E. Christiansen (Barberm. C., Skærbæk), Carl Dela (Mekaniker D., Bredebro), Willy Detlef (Teglværksb. D., Vinum), Vita Fromsejer (Gartner F., Skærbæk), Gudrun Jensen (Statsskovf. J., Arrild), Kurt Jensen (Gdr. Sejstrup, Aaspe), Vagn Kjær (Kommunek. K., Skærbæk), Ervin-Kohl (Mekaniker K., Skærbæk), Hans Lagoni (Murer L., Døstrup), Bjarke Madsen (Købm. M., Harres), Sine Marcussen (Arb. M., Mjolden), Henry Olesen (Skrædderm. O., Døstrup), Anna Christa Petersen (Tømmerh. P., Skærbæk), Birgit Petersen (Viktualieh. P., Skærbæk), Frieda Petersen (Drogist

P., Skærbæk), Margit Petersen (Slagterm P., Skærbæk), Mona Piskowski (Gartner P., Skærbæk), Johannes Rahlf (Kornh. R., Frifelt), Thelse Schmidt (Landm. S., Birkelev), Jens Svendsen (Afd. lokomotivf. S., Skærbæk), Rigmor Sørensen (Bagerm. S., Skærbæk), Truels Thyssen (Forp. T., Birkelev), Jes Tæstensen (Karetm. T., Skærbæk), Hans Wesenberg (Fhv. grd. W., Gånsager).

2. m. (32 elever).

Aase Andersen (Købm. A., Skærbæk), Erik Andresen (Afd. kommunek., A., Bredebro), Erik Hommel Andresen (Lærer A., Harres), Tove Andresen (Lærer A., Harres), Niels Bollmann (Købm. B., Havervad), Erik Clausen (Vognm. Cl., Skærbæk), Søren Degn (Grd. A. D., Astrup), Helga Eskildsen (Husm. E., Skærbæk), Frederik Hansen (Bogh. H., Skærbæk), Tage Hansen (Chauf. H., Skærbæk), Ingelise Holm (Dir. H., Skærbæk), Ingrid Højberg (Arb. H., Skærbæk), Anna M. Høy (Overbtj. H., Gånsager), Alice Jacobsen (Købm. J., Frifelt), Carl Jensen (Købm. H. J., Skærbæk), Georg Karstens (Pens. postb. K., Frifelt), Hans Kjærgård (Murer K., Skærbæk), Børge Knudsen (Inkassator K., Skærbæk), Inge Knudsen (Liniem. K., Skærbæk), Lisa Krog (Dyrlæge K., Skærbæk), Carl Obling (Slagterm. O., Frifelt), Peter Obling Petersen (Forp. P., Barsbøl), Truels Petersen (Grd. P., Døstrup), Kirsten Rejkjær (Hovedagent R., Skærbæk), Alfred Schmidt (Landm. S., Birkelev), Helmuth Simonson (Tømmer S., Skærbæk), Bente Terkildsen (Grd T., Ottersbøl), Hans Helge Beck Thomsen (Grd B. T., Vangso), Inge Toft (Vejm. T., Vodder), Ole Ulfbeck-Petersen (Dr. U.-P., Skærbæk), Lis Wiborg (Købm. W., Frifelt), Ulla Winter (Købm. W., Skærbæk).

1. m. (37 elever).

Solveig Beier (Grd. B., Gånsager), Laurids Borst (Førstel. B., Bredebro), Egon Brockdorff (Barberm. B., Skærbæk), Peter Bruun (Grd B., Gånsager), Vera Christensen (Vognm. C., Egebæk), Birgit Hansen (Møllejer H., Døstrup), Johanne Jacobson (Arb. J., Harres), Birthe Jensen (Købm. H. J., Skærbæk), Hans Axel Jensen (Slagteriarb. J., Skærbæk), Jytte Jensen (Statsskovf. J., Arrild), Anna Jepsen (Grd. J., Mjolden), Ingrid Jepsen (Landm. J., Vinum), Birthe Johansen (Vognm. J., Skærbæk), Holger Kortsen (Skoleb. K., Skærbæk), Søren Lassen (Grd. L., Hjemsted), Lis Ludvigsen (Købm. L., Skærbæk), Erling Lydixsen (Grd. L., Birkelev), Jytte Lydixsen (Udd. L., Gånsager), Bente Madsen (Udd. M., Gasse), Ebbe Madsen (Mek. M., Mjolden), Christian Matthiesen (Grd. M., Vinum), Vagn Mikkelsen (Grd. M., Vodder), Poul Møller (Grd. H. M., Gejlbjerg), Ulla Møller (Salgsl. M., Juvre), Kirsten Nielsen (Dyrlæge N., Egebæk), Erik Oksen (Grd. O., Astrup), Werner Pedersen (Tømmerm. P., Skærbæk), Ellen Petersen (Bogh. P., Skærbæk), Bent Schmidt (Landm. S., Birkelev), Karen Schmidt (Dr phil. S., Skærbæk), Karl Schmidt (Landm. S., Birkelev), Søren P. Schmidt (Bygm. S., Skærbæk), Dagny Simonsen (Portør S., Vollum), Erling Skodborg (Arkitekt S., Skærbæk), Hans Svendsen (Afd. lokomotivf. S., Skærbæk), Kaj Trempenau (Grd. T., Harres), Jytte Wolfsberg (Skomagerm. W., Skærbæk).

4. u. (38 elever).

Preben Aaskov (Murem. Aa., Frifelt), Ove Andersen (Købm. A., Skærbæk), Tove Beier (Arb. B., Frifelt), Ingeborg Bendesen (Købm. B., Skærbæk), Ester Bossen (Grd. B., Barsbøl), Christa Brink (Husm. B., Søndernæs), Jan Kåre Brink (Entr. B., Skærbæk), Kirstine Brink (Husm. B., Søndernæs), Aase Buck (Opsynsm. B., Vraaby), Axel Carl (Købm. C., Kongsmark), Erhardt Christiansen (Smedem. C., Mjolden), Peter Duun (Bagerm. D., Mølby), Kristian Eskildsen (Husm. E., Skærbæk), Vera Fogtmann (Grd. F., Hjemsted), Rigmor Freudendahl (Landm. F., Mjolden), Ingrid Fromsejer (Gartner F., Skærbæk), Cecilie Hansen (Arb. H., Ullerup), Jens Jørgen Hedelund (Overbetj. H., Renbæk), Christa Holm (Tømmerh. H., Skærbæk), Niels Jepsen (Instal. J., Bredebro), Marie Johansen (Hønseriejer J., Gasse), Ulla Jørgensen (Biografejer J., Skærbæk), Bodil Kristensen (Plejer C. K., Hvidding), Ulla Krog (Dyrlæge K., Skærbæk), Grethe Lauridsen (Grd. L., Vinum), Leni Leu (Barberm. L., Skærbæk), Kristian Madsen (Skomagerm. M., Bredebro), Bjørn Nielsen (Værkm. N., Renbæk), Kamma Obling (Slagterm. O., Frifelt), Kristian Petersen (Vognm. P., Bredebro), Anna Marie Pedersen (Snedkerm. P., Mjolden), Aase Petersen (Landm. S. M. P., Rømø), Elisabeth Petersen (Landm. P., Kongsmark), Erik Rode (Købm. R., Skærbæk), Svend Schmidt (Dr. phil. S., Skærbæk), Henry Scholz (Købm. S., Vinum), Inge Marie Svendsen (Grd. S., Mosebøl), Bent Tryk (Skotøjshdl. T., Skærbæk).

3. u. (26 elever).

Ronald Behrmann (Instal. B., Bremen), Sonja Behrmann (Instal. B., Bremen), Tage Brockdorff (Barberm. B., Skærbæk), Holger Carstensen (Arb. C., Frifelt), Holger Degn (Grd. A. D., Astrup), Else Eskildsen (Husm. E., Skærbæk), Finn Hansen (Sadelmagerm. H., Skærbæk), Knud Hansen (Grd. H., Mosebøl), Anna Chr. Jacobsen (Arb. J., Harres), Oda Jacobsen (Arb. J., Skærbæk), Kirsten Jensen (Slakteriarb. J., Skærbæk), Per Lauritsen (Repræsentant L., Skærbæk), Mogens Løgstrup (Insp. L., Hviding), Krista Madsen (Uddeler M., Gasse), Ulla Madsen (Uddeler M., Gasse), Grethe Munk (Hotelejer M., Kongsmark), Hans L. Nielsen (Arbejder N., Spandet), Bent Obling (Slagterm. O., Frifelt), Christa Petersen (Drogist P., Skærbæk), Lilly Petersen (Bogh. P., Skærbæk), Signe Petersen (Forp. P., Barsbøl), Knud Pinkowski (Gartner P., Skærbæk), Jytte Schmidt (Smedem. S., Frifelt), Inge Winther (Købm. W., Skærbæk), Aase Ebsen (Kommunekas. E., Frifelt), Birgit Christensen (Arb. C., Sønderby).

Ialt 202 elever.

REALEKSAMEN 1951.

Censorer.

Skriftlig dansk: Lærer cand. mag. Bogh, Farum og adjunkt Skjødt, Odense. *Mundtlig dansk:* Skoleinspektør Skovmand, Løgumkloster. *Skriftlig engelsk:* Lektor Gerhard

Müller, Århus og overlærer Trondhjem, Horsens. *Mundtlig engelsk*: Overlærer Chr. Winther, Rødding. *Mundtlig tysk*: Overlærer Boe Bojsen, Fakse. *Skriftlig regning og matematik*: Lektor Saxe, Fredericia og skoleinspektør Søllested, Charlottenlund. *Mundtlig regning og matematik*: Skolebestyrer Jørgensen, Skærbæk. *Naturlære*: Overlærer Sørensen, Padborg. *Historie*: Kommunalærer H. L. Obling, Esbjerg. *Geografi*: Overlærer Hans Hellesen, Saxkøbing. *Naturhistorie*: Lærer P. V. Christensen, Roskilde. *Fransk*: Lærerinde frk. Lindegård, Skærbæk. *Håndgøring*: Kommunalærerinde fru Kronhøj, Skærbæk. *Sløjd*: Kommunalærer Nygård, Gasse.

Eksamensresultater.

Sigvard Bennedsen, Skærbæk, ug÷ (14,70). Peter Brockdorff, Skærbæk, mg (13,79). Lillian Christensen, Skærbæk, mg÷ (13,62). Karen Hansen, Ballum, mg÷ (13,37). Tage Asmussen Hansen, Vinum, g (12,25). Ingeborg Jacobsen, Harres, mg÷ (13,57). Lilly Jensen, Frifelt, mg (13,96). Preben Lund Kjeldsen, Skærbæk, mg÷ (13,11). Petræus Lassen, Hjemsted, mg× (14,24). Iris Petersen, Skærbæk, g (12,04). Mariane Rejkjær, Skærbæk, mg÷ (13,37). Erik Thyssen Rosenberg, Skærbæk, g (11,84). Bodil Eriksen Schmidt, Skærbæk, mg (13,97). Tove Beck Thomsen, Vangsbo, mg× (14,39). Terkel Gad Toft, Skærbæk, mg× (14,20). Niels Bundgård Truelsen, Birkelev, g (11,61). Anna Marie Wesenberg, Gånsager, mg× (14,37).

MELLEMSKOLEEKSAMEN 1951.

Censorer.

Skriftlig dansk: Skoleinspektør Gjerløv-Christensen, Lyngby. *Mundtlig dansk*: Overlærer Bernhard Petersen, Løgumkloster. *Engelsk*: Kommunalærer H. Tygesen, Sønderborg. *Historie*: Overlærer Andersen, Skærbæk. *Geografi*: Kommunalærer J. Chr. Hansen, Toftlund. *Naturhistorie*: Kommunalærer Jepsen, Løgumkloster. *Skriftlig regning og matematik*: Skoleinspektør Johansen, Frederikssund. *Tegning*: Kommunalærer Kronhøj, Skærbæk. *Håndarbejde*: Kommunalærerinde fru Kronhøj, Skærbæk. *Sløjd*: Kommunalærer Nygård, Gasse.

Eksamensresultater.

Anders P. Andersen, Bredebro, mg× (14,35). Gurli Beck, Brøns, mg÷ (13,14). Anna Marg. Bertelsen, Skærbæk, mg (14,03). Knud Erik Brodersen, Skærbæk, mg (13,99). Else Degn, mg (14,10). Jenny Freudendahl, Mjolden, mg (13,94). Carl Otto Fuchsel, Skærbæk, mg÷ (13,38). Knud Hansen, Skærbæk, mg÷ (13,29). Kurt Holm, Skærbæk, g× (12,58). Erling Jacobsen, Frifelt, mg÷ (13,44). Per El Jørgensen, Skærbæk, mg× (14,36). Charles Madsen, Harres, mg÷ (13,60). Ruth Kroer Pedersen, Renbæk, g× (12,82). Ejvind Petersen, Brøns, mg÷ (13,56). Marie Petersen, Hjemsted, mg÷ (13,22). Kristian Raunkjær, Ø. Aabling, mg× (14,29). Asmus Schmidt, Gejlbjerg, ug÷ (14,59). Hans Peter Simonsen, Åstrup, mg÷ (13,47). Truels Truelsen, Birkelev, g× (12,90). Hanne Ulfbeck-Petersen, Skærbæk, mg (14,05). Inga Wolfsberg, Skærbæk, mg× (14,32).

FLIDSPRÆMIER

Realklassen: Sigvard Bennedsen (Elevforeningens flidspræmie). Tove Beck Thomsen (Boghandler Møllers boggave). Anna Wesenberg, Petrus Lassen, Terkel Toft, Bodil Schmidt, Lilli Jensen, Ingeborg Jacobsen (Alle de sidstnævnte fik bogpræmier).
4. m.: Asmus Schmidt, Anders P. Andersen, Per El Jørgensen (Alle bogpræmier).

LÆRERNE OG FAGFORDELINGEN

J. Kortsen: Regning-matematik 3.m.-r., fysik 4.m.-r., historie r., sløjd 1.m.-r.
Overlærer E. Grønlund: Dansk 3.m.-r., engelsk 1.m.-2.m., naturhistorie 4.m.-r., sang 1.m.-3.m., fransk 4.m.-r., latin r.
Frk. E. Lindegaard: Engelsk 3.m.-r., tysk 2.m.-r., geometri 2.m., gymnastik 2.m.-r.
Frk. H. Rübner-Petersen: Dansk 4.u.-1.m., regning 4.u.-2.m., håndgerning 3.u.-r., gymnastik 4.u.-1.m.
E. Bjørn: Dansk 2.m., historie 2.m.-4.m., geografi 2.m.-r., fysik 1.m.-3.m., tegning 1.m.-4.m., gymnastik 4.u.-r.
Fru K. Jensen: Religion 3.u.-2.m., historie 3.u.-1.m., regning 3.u., geografi 3.u.-1.m., skrivning 4.u., tegning 3.u.-4.u., gymnastik 3.u.
Fru K. Krog: Naturhistorie 3.u.-3.m., skrivning 3.u.-1. og 2.m., sang 3.u., småsløjd 3.u.

SKOLEPENGENE

er 16 kr. om måneden i underskolen og 24 kr. i mellemskolen og realklassen. Søges skolen af flere børn fra samme hjem, betales kun halvt for det andet barn, og de følgende søskende går gratis.

I brændselspenge betales 12 kr. om året. Er der flere søskende betales kun for to. — I de klasser, i hvilke der undervises i sløjd, betaler drengene 12 kr. om året for materiale.

Ansøgning om friplads eller nedsættelse af skolepengebetalingen indsendes til skolens bestyrelse inden 15. juni. Ansøgningsskema kan fås på skolen.

Skolens elever er ulykkesforsikrede under deres ophold på skolen og under deres gang eller rejse til og fra skole.

Den mundtlige del af mellemskole- og realeksamen afholdes i tiden fra 24. maj til 20. juni og årsprøven fra 23.—27. juni.

Lørdag den 28. juni

kl. 15,30 er der afsluttende møde, ved hvilket eksamensresultaterne meddeles.

Til at overvære eksamen indbydes elevernes forældre og værger samt enhver anden, der interesserer sig for skolen.

Det ny skoleår begynder den 18. august kl. 9.

J. Kortsen.

ÅRSSKRIFT

UDGIVET AF

SKÆRBÆK REALSKOLES

ELEVFORENING

14

ELEVFORENINGENS BESTYRELSE

Christian Beyer Clausen, sparekassefuldmægtig, Skærbæk, formand.

Math. Bendesen, købmand, Skærbæk, næstformand.

Frk. *Anna Beck*, kontorist ved E. S. A. V., Skærbæk, kasserer.

Jens Chr. Kortsen, skolebestyrer ved mellem- og realskolen.

ELEVFORENINGENS REGNSKAB

fra 1.-12. 1950 til 30.-11. 1951

Indtæter:

Kontingent	546,80	
Renter	23,21	
Indtægt ved festen	166,00	736,01

Udgifter:

Elevhæftet	400,00	
Indsat til livsvarige medlemmer	25,00	
Flidspræmie	25,00	
Musik til festen	118,00	
Leje af dragter til festen	76,30	
Tryksager, papir, porto m. m.	105,27	
En krans	25,00	774,57
Underskud 1950-51		38,56
Beholdning den 1.-12. 1950	489,57	
÷ underskud 1950-51	38,56	
Beholdning 30.-11. 1951	451,01	
Kassebeholdning	55,47	
Bankbeholdning	337,94	
Postgirokontoret	57,60	
		451,01

Desuden henstår der *kr. 200,00* på Skærbæk bank for livsvarige medlemmer (nr. 1861).

Anna Beck,
kasserer.

Elevforeningens årsberetning

Den 26. december, 2. juledag, 1951 havde bestyrelsen indvarslet til foreningens generalforsamling i forbindelse med den årlige fest. For at tilslutningen til generalforsamlingen kunne blive nogenlunde påbegyndtes dansen først, og ved 22-tiden gik man så over til afholdelse af generalforsamlingen.

Efter at der var budt velkommen og udtalt en glæde over den ret gode tilslutning, blev der ved formanden aflagt følgende beretning:

Før vi går over til den egentlige generalforsamling, vil vi gerne mindes en af elevforeningens gode og trofaste støtter. — Det er Else Hansen. — Hun kunne ikke overvinde den sygdom, som hun pådrog sig, men døde efter et længere ophold på sygehuset i Ribe den 4. nov. i år. Else Hansen har lige siden hun kom ud af skolen været medlem af elevforeningen, og nu sidst gennem en årrække været foreningens revisor, et hverv, som hun røgtede meget samvittighedsfuldt. Hun har alle dage vist foreningen og skolen sin store interesse. Bestyrelsen har da også til begravelsen givet en krans med bånd som tak for god og trofast støtte indenfor foreningen. Jeg vil gerne, om vi rejste os for i ærbødighed at mindes Else.

I øvrigt er der jo ikke store ting at berette. Der har været afholdt de traditionelle bestyrelsesmøder med udsendelse af elevskrift og girokort. Ved sådanne udsendelser sendes der meddelelse til samtlige medlemmer, ca. 350 ialt. Det ser ud til, at bestyrelsens stadige anmodning om opgivelse af adresseændringer nu har båret frugter, idet der af de sidst udsendte indbydelser kun er kommet fire retur, og dette må siges at være godt. Indenfor bestyrelsen har vi drøftet spørgsmålet om tidspunktet for afholdelse af generalforsamlingen og festen og er kommet til det resultat, at 2. juledag er mest passende. Festerne og generalfor-

samlingerne vil så herefter blive afholdt 2. juledag og ikke som tidligere skiftevis i fastelavnen og i julen.

Bestyrelsen vil endvidere gerne takke forfatterne til de indlæg, som tidligere er fremkommet, og det er vort håb, at sådanne fremdeles vil fremkomme. Disse indlæg — det være sig en rejsebeskrivelse, en oplevelse, en meddelelse om, hvordan denne eller hin stilling er opnået o. l., læses altid med interesse af medlemmerne.

Elevskriftet er stadig det store bindeled mellem de gamle elever og skolen og det er vort håb, at medlemstallet vedblivende vil gå frem.

Kasserersken, Anna Beck, aflagde herefter regnskabet.

De afgåede bestyrelsesmedlemmer: formanden, fuldmægtig C. B. Clausen og realskolebestyrer J. Kortsen, genvalgte. Til bestyrelses-suppleanter valgtes Niels Skodborg og Ole Vestergård, og til revisorer valgtes Frits Thomsen og Joh. Stamp.

Under eventuelt oplyste formanden, at medlemstallet nærmest var uforandret, nogle var gået fra, andre var kommen til. Bestyrelsen var altid ked af disse udmeldelser og opfordrede til indmeldelse som livsvarige medlemmer af 25,- kr., dersom indsendelsen af kontingentet for hvert år voldte for megen besvær.

Flv. realskolebestyrer Jørgensen fremhævede skolens legats store betydning, og opfordrede også til støtte her, ligesom han også kunne anbefale indmeldelse som livsvarige medlemmer.

Realskolebestyreren ville glæde sig, dersom de gamle elever stadig ville aflægge skolen et besøg.

Efter generalforsamlingen underholdt Anders Møller Kjærgård, Brøns, og hans kæreste os med sang og musik. — Underholdningen høstede stærkt bifald. — Dansen tog så sin begyndelse og alle morede sig.

C. B. Clausen.

LEGATETS REGNSKAB
fra 1.-1. 1951 til 31.-12. 1951

Bankbeholdning den 1.-1. 1951	1 297,09	
Gaver til legatet i 1951	106,00	
Modtaget fra »Skræderklienten«	50,00	
30.- 6.: Renter af obligationer	186,00	
14.-11.: Modtaget fra skolen	600,00	
11.-12.: Renter i banken	18,55	
31.-12.: Renter af obligationer	186,00	
31.-12.: Renter fra »Skræderklienten«	25,00	1 015,55
20.-1.: Købt kr. 1500,00 4 % Sdrj. kreditf. oblg.		1 274,60
13.-2.: Udtrukne obligationer	2 000,00	
11.-4.: Købt kr. 2000,00 4 % Sdrj. kreditf. oblg.		1 725,20
Bankbeholdning 1.-1. 1952		1 468,84
		4 468,64 4 468,64

Legatets formue den 1.-1. 1952:

- 5 andele à 100 kr. i »Skræderklienten«
- kr. 9300,00 oblg. i Sønderj. kreditf. 4 %, 9. s.
- kr. 1468,84 i Tønder landmandsbank

Regnskabet er revideret og fundet rigtigt af sognerådsformand P. Paulsen og sparekassefuldmægtig C. B. Clausen.

Legatets formål er at yde hjælp til uddannelse, og det kan søges af ubemidlede, dygtige unge mænd og kvinder, der har taget realeksamen ved Skærbæk realskole med mindst mg i gennemsnit.

Det kan tildeles en ansøger to gange, dog senest i det 6. år efter bestået realeksamen.

Ansøgningskemaer fås hos fhv. skolebestyrer Jørgensen, Skærbæk, inden 1. december.

Else Madsen Hansen

10. 3. 1911 — 4. 11. 1951

Efter et langt og strengt sygeleje døde Else Hansen på Ribe sygehus den 4. nov., og med hende er et godt og dygtigt menneske gået bort. Hendes venner vil savne hende; men størst er savnet i hjemmet, hvor Else betød så meget.

Else Hansen kom på realskolen ved dens åbning i 1919. I sommeren 1928 tog hun realeksamen, og vi mindes hende som en yderst stilfærdig og samvittighedsfuld elev. Senere tog Else en god handelseksamen fra Aarhus handelshøjskole, så hun stod godt rustet til sin fremtidige gerning med kontorarbejde, og hun var en årrække ansat på kontorer i henholdsvis Tønder og Haderslev.

Else Hansen har været medlem af skolens elevforening siden dens stiftelse og blev kort før sin død livsvarigt medlem; men dette varede jo desværre kun så kort.

Under faderens langvarige og alvorlige sygdom kom Else hjem for at pleje faderen og hjælpe i forretningen, og her fik hun sin egentlige livsgerning, og hendes evner kom ret til udfoldelse. Den syge fader plejede Else med rørende omhu i flere år, og hun var til stor opmuntring for alle i hjemmet ved sit gode humør og sin aldrig svigtende tålmodighed.

Efter faderens død ønskede vi alle, at Else måtte opleve gode år, så at hun og broderen, til hvem hun var inderlig knyttet, kunne føre

forretningen videre. Men det skulle ikke gå således. Else blev angrebet af en alvorlig sygdom. Hun tænkte sikkert som vi andre, at hun med sin energi kunne overvinde sygdommen; men den tog til, og tilsidst forstod vi, den var håbløs. Else selv klagede aldrig og havde stadig sit gode humør. Og nu oplevede hun den store glæde, at ligesom Else havde ofret sig for sin fader, således var broderen parat til at pleje og passe hende med samme enestående omhu og kærlighed, og det skønnede hun i høj grad på.

Elses liv blev ikke langt, men langt nok til, at hun blev det smukkeste eksempel for os alle, og derfor vil vi altid mindes hende med glæde og tak.

O. J.

ROMERSKE DAGE

Min sidste ferie skænkede mig ti dejlige dage i Rom — en bortgemt drøm fra så mange år gik vidunderligt i opfyldelse, en drøm, der fører tanken tilbage til Århus Katedralskole, hvor vi seksten-syttenaarige sad og granskede billige reproduktioner af oldtidens mesterværker og undrende bladede i kunsthistoriens inciterende billedbog. — Kunstforstand havde jeg ikke, men jeg følte det, som trådte jeg på hellig jord.

Ejendommeligt nu efter så lang en tid at færdes i Museo Nazionales sale, de ældgamle termerum, der på een gang kunne rumme 3200 badegæster, og ansigt til ansigt møde skulpturernes dagklare vidnesbyrd om romernes sans for skønhed og ånd, en sjælens og legemets uforlignelige harmoni.

Vi var et rejseselskab på fem hundrede med helbefarne førere. Alligevel — jeg har aldrig yndet at blive trukket rundt som i snor, og mine private eskapader bød på større muligheder og mere spænding. Mit italienske ordforråd var ikke netop omfattende, så meget morsommere at farte rundt og forvilde sig på egen hånd. Snart flakkede jeg om i katakombernes dunkelt oplyste gravkamre og gange, hvis samlede ud-

strækning er som fra Skærbæk til Nürnberg, snart sejlede jeg på Borgheseparkens idylliske sø mellem svaner — omkring det skønne Æskulaptempel. På Piazza del Popolo — „solens plads“ — tog jeg mål af Heliopolisobeliskens fire majestætiske løver, som hundreder af danske kunstnere har redet på for at fejre deres indtog i kunstens hellige stad.

En formiddag reserverede jeg til et besøg på Campo dei Fiori, i paven dømmets storhedstid en dyster henrettelsesplads, i dag et fantastisk

Villa Umberto - Giardino del Lago, so m. svaner - æskulap-temp. i gr. stil

skue af boder med alle tænkelige artikler. Her udfolder romersk handelsånd sig under stort ståhej og livfuld mimik, her tiltusker man sig tasker og tørklæder til spotpris.

Af helt chokerende virkning er synet af Colosseum, denne arkitekturens triumf, — lige imponerende ved sine gigantiske dimensioner og sin linesskønhed, — som deporterede jøder opførte på rekordtid efter Jerusalemets fald, et smerteligt - betagende minde om romersk magtbrynde og om det udvalgte folks dybe fornedrelse. Stærkt virker også en vandring ad den mer end totusindårige Via Appia, oldtidens

hærvej og gravgade. Med rette bærer den sit tilnavn: regina viarum — „vejenes dronning“, og den er kendt af utallige nutidslæsere jorden rundt fra Nis Petersens fortryllende skildringer i „Sandalmagernes Gade“.

Allerhelst søgte jeg ud på en af de tusindårige broer over Tiberen eller slentrede timerne væk langs dens bredder. Flodens plumrede, smudsigt-grønne vand og de middelalderlige paladsets gyldentbrune og gulligrøde, soldrukne facader danner en betagende farvesymfoni. Til alle sider ses, så lokkende, så fortroligt nære i den klare luft, kupler og kirkespir. — Selv var jeg så heldig at være indkvarteret i en af disse stilrene middelalderborge, Palazzo Salviati. Ved morgen og ved aften hastede jeg fra mit femtesalslogi ned ad de hundrede festligt-hvide marmortrin og gennem svale søjlegange for at hilse på min flod — „Tevere“ — til den følte sært fortrolig, denne lunefulde strøm, der forvoldte så mange katastrofer, men hvis ubændige vildskab i dag er tæmmet af høje mure.

Når stueetagens frisørsalon lukkede, og jeg havde tyret en dosis engelske tekster igennem med dens sproghungrende italienske indehaver, gik vi tur i det maleriske kvarter bag paladset, ad stræder så smalle, at et animeret „genbokomsammen“ let lader sig arrangere i de tårnhøje huses vinduer — tværs over trafikanternes hoveder, og saa stejle, at trapper og tunneller må skabe nødtørftige forbindelser i dette æventyrlige virvar af snørklede færdselsårer. Morsomt virker det trafikale sammensurium, menneskemylderet på bunden af disse dybe, snævre, snoede skakter. Ilsomt spurtende, hypermoderne sterlingsmil og „lirefnis“ krydses af bittesmå tohjulede vognkasser med hundeforspand. Ind imellem oplives dette kaotiske gadebillede af iltert gestikulerende, æselbårne campagnebønder af begge køn.

Mellem Roms tørkeknitrende palmekroner får man sine nordiske temperaturbegreber grundigt revideret, og går man travetur, når middagsheden kulminerer med sine henved fyrretyve grader, sender man taknemmelige tanker til det pandekølende sprøjt fra piazza'ernes tallose fontæner.

Ånden er redebon, det rudiment af ånd, der kan rummes i et hoved, der synes transformeret til en ildkugle, men nervekraften i den døsig krop og de dorske, solstegte lemmer når det bristepunkt, hvor sanda-

lerne fra Skærbæks skotøjsmagasin føles centnertunge og som campagnens stædige æsler nægter at flytte sig eller bære deres byrde længere. Har man så med et sidste opbud af sluknende energi slæbt sit genstridige korpus ind i Basilica di San Paolos vidunder af en klostergård, vågner alle sanser påny til spændingsdirrende liv, og man lønnes med en af Romafarerens skønneste oplevelser. Her, hvor hver arkitektonisk detalje er udtænkt og gennemført med det sikreste blik, og hvor alle detaljer er stemt sammen i fuldendt harmoni, bygger loggiaer, søjlegange og overdådig sydlandsk vegetation sig op til en enhed, hvor intet er overflødigt, og intet mangler.

Sandelig, den sindets spænding af længsel og drøm, af åndens kamp med kødet, den trang til i afsondrethed at skabe en verden af skønhed, der kunne ækvivalere det smertelige tab af det liv, der måtte forsages — med dets jordisk-syndige tillokkelser, — har her fundet det sublime udtryk for den dybe fred, der — bevidst eller ubevidst — er al sjælekamps endemål og himmelsendte sejr.

Opholdet i Rom havde trods den alt for knappe tid været ufatteligt rigt. Men det bød på endnu en overraskelse. Jeg glemmer aldrig det spontane glædesudbrud, der hørtes, da vi fem hundrede danske i Palazzo Salviatis store sal fik meddelelse om, at paven havde imødekommet vort ønske og ville modtage os i audiens. Og den spændt imødesete 3. juli oprandt.

Jeg havde tilbragt formiddagen i Capella Sistina og var så optaget af de berømte loftsfrsker, at jeg nær havde forpasset tiden. Som sidste dansker gled jeg ind i den tusindtallige skare af audienssøgende af mange nationaliteter, der nu gennem den mægtige Portone di Bronzo som en flod bølger op ad Scala Regia, dette søjleflankerede bjerg af sten, hvor hellebard-bevæbnede svejtsergardister holder vagt og viser vej i deres sribede gul-blå-røde uniformer — forbi rytterstatuen af kejser Konstantin, op under tøndehvælvingen med Algardis stukornamenter, videre ind i den pompøse Aula magna. Mine landsmænd er forlængst placeret, alene går jeg op ad midtergangen og bliver så til eet med menneskehavet. Et blik på væggenes gigantfrsker og Pierino del Vagas loftsdekorationer. Rundt om mig spejdende øjne, tilhyllede kvindehoveder, børn, der stirrer lige lukt ind i eventyret. Aldrig har jeg set en så umageligt sammenstuvet folkemængde så tålmo-

dig eller i så andagtsfuld forventning. Selv har jeg gået morgentur og aftentur på Piazza S. Pietro og konstateret, at pave Pius den Tolvtes vinduer åbnes ved første gry, og at lysene brænder sent. Så taler nok rygter sandt om hans asketisk enkle, travlt opofrende liv, hans tyve timers arbejdsdag.

Som jeg står her og gribes af den fælles forventning, får jeg tid til at memorere: I dag den hellige fader, indtil 1939 kardinal Pacelli, Eugenio Pacelli. Bedst husker jeg beretningen om Eugenios skolestil om Augustin. Ved gennemgangen betegnede læreren den som naiv. Det kunne ikke siges, at Augustin havde „skabt historie“. Da rejste Eugenio sig: „Jeg er rede til at optage en diskussion, og jeg vil bevise, at Augustin ved sine ord har været retningsbestemmende for verdenshistoriens gang“. Kammeraterne ventede lynnedslag, men stilfærdigt pakkede Eugenio Pacellis kontrapart sine bøger sammen. Timen var endt — og en usædvanlig karriere begyndt.

Og alligevel — ingen blegsottig stuelærd, nej, en strålende rytter, svømmer, sejlsportsmand, men også violinspiller, litteraturforsker. En verdensklog diplomat, der ytrer sig tvangfrit på i hvert fald seks af hovedsprogene. Først og sidst: klippefast over for givne løfter og en rundhåndet, stilfærdig giver.

„Opus justitiæ pax“ blev hans valgsprog, og hunger og tørst efter en fred, bygget på retfærdighed, har præget alle hans radiobudskaber. Stærkt har han peget på, at årsagen til den nuværende verdenskrise er en sjælelig underernæring eller, som han udtrykker det, „de materialistiske interessers tomme cisterne“.

På een gang — længe før processionen kan øjnes — føler enhver, at nu sker det. Man ser det af ordensmarskallernes rankere holdning og strammede miner. Store og små hæver sig på tåspidser, to tusinde øjenpar rettes mod salens indgang, som ved magi har budskabet nået hver enkelt. To tusinde stemmer forstummer et nu — for så, da den flunkende, rødtrøjet bærestol rask føres op ad midtergangen, højt båret på seks par stærke hænder, at bryde forløste ud i et klingende: „*Evviva il Papa! Evviva il Santo Padre!*“ — Leve den hellige fader!

I den hellige faders fornemme eskorte genkender jeg snart kardinal- og bispe-fysiognomier fra messen i San Pietro.

Selv er han klædt i sin enkle, hvide dragt med korset over brystet

som sit eneste smykke, lidt bøjet af årenes vægt, men sydlandsk livfuld i minespil og hver hilsende bevægelse. Hundreder af hænder rækkes imod ham. Man ser, hvor nødigt han vil skuffe nogen. Aldrig så jeg så mange hastige håndtryk på så få sekunder.

„Evviva il Papa!“ Et ekko af jublen dirrer endnu i luften, da han når til sin plads, og højtalere bærer hans ord, understreget af ivrigt gestikulerende hænder, ud til salens fjerneste krog. Enkle og prunkløse ord om kirkens evige budskab. Gerne henvendte han sig vist til hver gruppe på dens modersmål, men Palazzo Salviatis barber havde jo nok overdrevet, da han tilkendte ham evnen til at tale flydende dansk. På ulasteligt engelsk bringer han os danske en kort, men hjertelig velkomsthilsen. Overbevisende og varmt lyder de hyldestråb, hvormed fem hundrede danske lutheranere kvitterer.

Der er intet, absolut intet rutinemæssigt over Pius den Tolvtes optræden, men man mærker hans dybe glæde over gang på gang at kunne brede armene velsignende ud over sine medskabninger.

Men den store oplevelse kommer, da han går ned i forsamlingen, ind til de enkelte, mindre pave, mere medmenneske. Det er, som om han nu helst ville sætte uret i stå, så hans venneord og vennehånd kunne nå enhver. Utallige er de salmebøger og rosenkranse, han velsigner, når de bønligt rækkes imod ham. Grimme kvinder bliver skønne af den ærbødige taknemmelighed, der lyser i deres øjne. Længst dvæler han hos børnene, og den mor, der rækker sit barn imod ham, er sikker på hans bevågenhed. Man husker et sted i hans skrifter, hvor han priser de små lykkelige, som i deres mor fandt en skytsengel. Og hans kloge ord til vordende forældre: „Ingen falder på at blive håndværker eller læge uden læretid, uden uddannelse, men mange unge indgår ægteskab uden at forberede sig på børneopdragelse, livets allervanskeligste kunst“.

At se Pius den Tolvte i børnenes kreds blev da audiensens dybeste indtryk. Vistnok blev vi alle for en stund som børn påny. En kammerat fortalte mig, at pavens hånd kun strejfede hans ganske let. „Men så tog jeg fat og gav ham et ordentligt dansk håndtryk!“

Det var fortjent. Eugenio Pacelli blev ikke blot en værdig bærer af pavekirkens bedste traditioner. Kristenliv er for ham kun det liv, der er aktivt, som ikke kender orlov, afspænding eller uvirksomhed. Den

kristne må sætte alle kræfter ind for at ombytte utøjlet stræben efter magt med retfærdighed og bringe alverdens sjæle den fred, de hunger efter: Opus justitiæ pax.

* * *

I en gammel lærers bevidsthed fortsætter clever af mange årgange et eget, sært bevægende liv. Afstande i tid og rum spiller ikke længere nogen rolle: de fjerne bliver tit de nære. Han husker med dyb taknemmelighed både levende og døde. Det var dem, der gav hans liv indhold og uendelig meget af det, vi mennesker kalder lykke. I mindet følger de ham trofast, på alle hans rejser, var også med ham i Rom. De impulser, de gav ham, er sangbunden i alle hans oplevelser, i alle gamle og nye eventyr.

De selv er — i gode og onde dage — hans livs bedste eventyr. Derfor slutter denne fabulerende beretning med en hilsen og tak til hver enkelt af de mange, der gav hverdag og rejsefærd en mening, gjorde hans mindebog så levende, så rig.

E. Grønlund.

Brev til Grønlund

Kære lærer Grønlund.

Dette referat kan måske anvendes som bidrag til elevheftet, men afgørelsen heraf vil jeg overlade til Dem.

Århus Kunst- og Litteraturforening indbød i efteråret til en aften med forfatteren Martin A. Hansen, som måske kan siges at være det 20. århundredes største fortæller.

Emnet lød: Prosadigtning.

Denne lille, lidt firskårne mand med det dybt tænksomme blik og det flade, noget enstonige sprog, havde efter en kort stund indfanget hele rådhushallens tilhørerskare, ca 1000 deltagere, på en sådan måde, at man anspændt lyttede for ikke at gå glip af et eneste ord. Efter at have læst en del af hans forfatterskab, har man været bange

for, at han skulle blive opslugt i mystik og tåger, men det var i hvert fald ikke tilfældet — tværtimod.

Martin A. Hansen indledede med at fortolke forskellen mellem lyrik og prosa; ja, gik endog så vidt, at han mente, en lyriker ikke kunne være prosaist, mens det omvendte godt kan være tilfældet; her nævnedes han Nis Petersen. Lyrikken ender altid i det uvisse, i det uendelige. F. eks.: „Jeg er ensom, helt alene, måske det mest ensomme; du er ensom, vel også det mest ensomme; vi er ensomme, mit hjerte banker mod dit.“ Sikkert noget selvopfundet, men fyldt med lyrik. Der er ingen rytme, tid eller rum. Det kan være ganske lille — digtet — men dog afspejle al vor længsel og alle vore drømme, samt omhandle nuet — fortiden — fremtiden.

Han brugte også en anden tale; lyrik er digt, mens prosa er fortælling, der skal begynde et sted og kun bevæge sig til det sted, hvor det skal ende. Prosa kan ligesom sættes i ramme. F. eks.: Det er november, regnen pisker mod ruden, vinden suser af sted, og de sidste blade falder til jorden; træerne står tilbage med deres nøgne mørke grene o. s. v. — Man kan jo blive ved, men det er og bliver et billede. Lyrikken eller digtet giver fornemmelsen af at komme indefra; prosaen bevæger sig uden for som billeder, man beskuer.

Fortolkningen af de to ting var smuk, og der blev sagt meget mere derom. En blanding, hvor prosaisten også er lyriker og som vist så godt som ethvert menneske kender, er radioens pausesignal, der lyder noget nær således: „Drømte jeg engang en drøm om fløjlsilke og silke fin“. Her er et stykke prosa med en fin iblanding af lyrik. Det lyriske i dette brudstykke, satte straks M. A. Hansens fantasi i gang — det kunne være en ung pige på sit første bal — en ung kvinde, der første gang mærkede den bløde silke mod sin hud o. s. v.

Endelig løftede forfatteren sløret til sit arbejdsrum. I 10 år havde han skrevet på sin første bog „Løgneren“. En aften i skumringen, hvor han sad i sin stue og filosoferede, mens ilden lystigt brændte i kaminen, så han — ham — „Løgneren“ sidde ved siden af ildstedet og ganske langsomt vende sit ansigt mod forfatteren, mens et ironisk smil krusede om hans læber. „Løgneren“ blev ganske tydelig nu, og samtidig hørte forfatteren en vedvarig svag banken akkurat som en hunds logren. M. A. Hansen forstod nu, da synet igen var forsvundet, at det

hele kun havde været studerekammer-digteri og ikke natur. Han begyndte forfra på sin bog, og fra den dag blev „Løgneren“ så virkelig, at fortællingen om den ensomme lærer Johannes nu mest ledsaget af sin hund, var lige ved at løbe fra ham og ud i virkeligheden, at forfatteren til tider „føjte sig dum og løb i hælene af skikkelsen“. — Det samme er vel hændet for de fleste digtere, man tænker uvilkaarligt på Ibsen, men dette blev så enkelt fortalt uden gestus eller mimik, og dog så man hele situationen for sig ganske tydeligt.

Til slut fulgte beretningen om mødet med fru Norge. M. A. Hansen havde med familie lejet sig ind i en stille fjeldhytte nær Telemarken. Et ensomt sted, kun en meget lang sø og en bondegård i nærheden. En dag kom der fra denne gård en kvinde gående; hun blev beskrevet som kæmpestor med et ansigt „så langt som en runesten“, og grå som fjeldet, hun gik langs med. Hun gled som en skygge forbi vinduet, kom ind og overrakte forfatterens hustru nogle æg, hun bar i sit forklæde. Så undskyldte hun sig med, at der var gået så mange dage, og M. A. Hansen begik da en stor dumhed ved at byde hende indenfor. Etiketten var overtrådt, og kvinden målte forfatteren. Hun lod dem da vide, at en dag ville de modtage en invitation. Nogle dage senere kom langs fjeldet en anden kvinde til hytten, det var søsteren til den første, måske knap så grå og lidt mindre. Hun fremførte sin invitation til nogle dage senere: kl. 12 til en lille forfriskning, og yderligere lod hun skinne igennem, at hun var af knap så høj en rang som søsteren; hun var kun gift med forpagteren. Da kvinden var gået og invitationen modtaget med tak, blev de to kvinder i de nærmeste dage omtalt af forfatteren og familie som „Erik Blodøkses enke“ og „Hakon Jarls hustru“. På slaget 12 mødte familien op og blev anbragt omkring et kæmpemæssigt rundt bord, hvor hver især straks følte sig ensom. Den ene ret passerede i tavshed efter den anden, og stadig mente man, det var den sidste, men — ind tren en ung pige med en lagkage på størrelse med et møllehjul, og man kunne på kagen se, den havde gjort den lange rejse fra den nærmeste købstad, ca. 40 km. Alt-så spiste man af „møllehjulet,“ og ingen kunne sige et ord. Da kom ind en ung pige med et fad dampende varme pandekager, der syntes at kunne nå loftet. Også det gik godt. Så var måltidet slut, og en klokke i gården gav til kende, at købmanden kom, hvorpå forfatteren, hustru

og børn sammen gik ud med „Hakon Jarls hustru“. Tilbage stod M. A. Hansen i stuen med „Erik Blodøkses enke“. En stund vendte og drejede han sine tanker og sagde så skarpt: „Jeg så den hvide vipstjært på fjeldet i morges.“ Kvinden vendte sig hurtigt mod ham; hendes øjne var som bøssepiber. Forfatteren følte nu at de var ligemænd og gentog sætningen fra før. Virkningen var voldsom. Den hvide vipstjært er genstand for megen overtro, og mange sagn og viser er skrevet om den. Kvinden begyndte da at fortælle, uden at lade sig forstyrre, da de øvrige kom ind igen. I timevis fortalte hun sagn og legender, og da forfatterfamilien forlod gården var der mørkt i fjeldene, og natten havde sænket sig over søen.

Vi andre, altså tilhørerne, var med på denne visit og gennemgik alle de følelser, der var forbundet med turen. Så levende var den store fortæller: Et ordmaleri, så overdådigt i al sin enkelthed. Er vi inde i en kulturkrise, var den i hvert fald ikke til stede hos modtagerne den aften. Vi fik et glimt med hjem af en stor forfatter med en enestående fortællekunst.

En generation er forløbet, men mange varme tanker er gået hjem til den skole, man fik så kær, og hvorom man med rette kan sige, at det blev skolen for livet.

Må jeg bede Dem sende en hilsen til mine øvrige gamle lærere og lærerinder og selv modtage de hjerteligste hilsener fra Deres hengivne

Else Bunkeflod

f. Lund.

MEDLEMSFORTEGNELSE

for Skærbæk realskoles elevforening

Livsvarige medlemmer:

- Andersen, Hans, landmand, „Virkelyst“, Brøns.
Andresen, Hans, gårdejer, Vester Aabling, Brøns.
Boisen, Marie, f. Stamp, bankassistent, Hiort Lorenzensvej 30, Haderslev.
Degn, Peter, bankassistent, Bremensgade 25, København S.
Jørgensen, Ottilia, Tøndervej 42, Skærbæk.
— R. fhv. skolebestyrer, Tøndervej 42, Skærbæk.
Lassen, Niels P., gårdejer, Hjemsted, Skærbæk.
Petersen, Ejner, ingeniør, Skærbæk.
-

- Aabling, Inger, tandtekniker, Skærbæk.
Agerholm, Andreas, kontorist, slagteriet, Skærbæk.
Andersen, Hanne, f. Schou, Nissumgade, Skærbæk.
— Meta, S. A. 573, sygeplejerske, Københavns amts sygehus, Gentofte.
— Johannes, lærer, Drengsted pr. Døstrup S.
— Bent, væver, Skyttevej, Gram.
— Ruth, ekspeditrice, Borgergade 21, Esbjerg.
— Laura, f. Hansen, Sportscaféen, Toftlund.
— Carl, mekaniker, Gasse, Skærbæk.
Andresen, Hans A., overtoldassistent, Hans Jacobsvej 5, Ribe.
— Werner, toldassistent, Aabenraa.
— Inger, plejerske, Hagagård, Ski St., Oslo.
— Anna Grethe, tandtekniker, Skærbæk.
— Georg, bager, Skærbæk.
— Gerda, f. Kiilerich, „Edelsbo“, Sølyst, Skanderborg.
Antonius, Hans, landmand, Ø. Aabølling, Frifelt.
Appel, Gunvor, fruc, lærerinde, Emdrupvænge 182, København Ø.
Bastian, Niels, førstelærer, Gånsager, Frifelt.
Bay, Erik, civilingeniør, Kaplevej 23, Lyngby.
Beck, Anna, kassererske, E.A.S.V., Skærbæk.

- Birte, barneplejerske, Østrupgård børnehjem, Otterup.
- Niels, radiomekaniker, Ribe.
- Hans Uwe, kontorist, Esbjerg.
- Beier, Jens, vognmand, Vollerup, Bolderslev.
 - Signe, f. Beier, Kongelundsvej 12, København S.
 - Christian, gårdbestyrer, Roager.
- Bendesen, Helga, f. Schmidt, Andst.
 - Mathias, købmand, Skærbæk.
- Bennedsen, Hanni, telefoncentralen, Højby, Fyn.
 - Anders, telefoncentralen, Roager.
 - Sigvard, gymnasieelev, Spandet.
- Bertelsen, Johanne, barneplejerske, Randbølvej 6, København F.
 - Hans, ekspedient, Peblinge Dosseringen 22a⁴, København N.
- Bjørn, E., realskolelærer, Skærbæk.
- Boesen, Peter, politibetjent, Grønlandsvej 9¹, Slagelse.
- Bogh, Ejnar, toldmedhjælper, Farversmøllevej 43, Aabenraa.
 - Hans, lærer, Farversmøllevej 43, Aabenraa.
 - Jørgen, lærer, Aabenraa.
 - Christa, f. Rasmussen, Aabenraa.
 - Holger, toldassistent, St. Byhavevej 25, Svendborg.
 - Henning, postmedhjælper, Østerbrogade 74-76, København Ø.
- Bojsen, Boe, lærer, Provst Petersensvej 8, Tønder.
 - Christiane, f. Rossen, Provst Petersensvej 8, Tønder.
- Boldt, Herluf, gårdejer, Havedgård, Rejsby.
- Bollerslev, Karen, Strucksallé, Tønder.
- Borner, Jørgen, ekspedient, Aabenraa.
 - Per, ekspedient, Skærbæk.
- Brammer, Svend, sømand, Roager.
- Brandt, Jens, handelslærling, Bredebro.
- Brink, Johannes, officersaspirant, Søndernæs, Brøns.
- Brøndbjerg, Ingrid, f. Boldt, boghandelen, Hammel.
- Brockdorff, Peter, postelev, Søndergade, Skærbæk.
- Bruhn, Grethe, f. Holdt, Koldingbjerg 23, Kolding.
- Bruun, Thyge, journalist, Ringe.
- Bunkeflod, Else, f. Lund, cand. pharm., Kongsgårdsvej 23, Viby J.
- Carl, Marius, stud. med., Amager Boulevard 128A², København S.
- Carlsen, Ella, f. Ravn, Rødvorevej 201, Vanløse.
- Carlson, Ellen, f. Wiborg, Førslevholm, Skåne, Sverige.
- Christensen, Emma, f. Thyssen, Skodborg J.
 - Anna, f. Petersen, Kirkevej, Skærbæk.
 - Amalie, Charlottenlund.
 - Lilian, kontorist, Gassevej, Skærbæk.
- Christiansen, Aage, bankassistent, cand. merc. Skovgårdsvej 7, Birkerød.

- Fritz Lund, styrmand, Dickens Allé 26, Søborg, København.
- Clausen, Christian Beyer, sparekassefuldmægtig, Skærbæk.
- Vagn Beyer, gymnasiast, Skærbæk.
- Jens, mekaniker, Ribevej, Skærbæk.
- Inger, Ribevej, Skærbæk.
- Debell, Holger, fabrikant, Thorvaldsensvej 14, København V.
- Dejn, Willy, overtoldbetjent, Kongsmark, Rømø.
- Svend Aage, landmand, Astrup, Brøns.
- Dissing, Niels, førstelærer, Grasten, Thurø.
- Dransfeldt, Karen, f. Brink, Søndernæs, Brøns.
- Dyremose, Grethe, f. Schmidt, Ved diget, st. tv., Kastrup.
- Ebsen, Niels, kommunekasserer, Frifelt.
- Ewald, Gerda, seminarieelev, Brøns.
- Fink, Kresten, arkitekt, Ndr. Strandvej 1, Nexø.
- Frederiksen, Jean Vind, Hvidovrevej 292, København, Valby.
- Fredslund, Sigrid, f. Hansen, lærerinde, Hygum, Rødding.
- Freudentaål, Cathrine, bankelev, Skærbæk bank, Skærbæk.
- Fromsejer, Elsie, f. Juhler, Skærbæk.
- Peder, landmand, Gesing, Skærbæk.
- Gjerlev, Signe, f. Lorenzen, Skovvejen 45, Silkeborg.
- Gerts, Leo, mekaniker, Ballum.
- Gram, Rigmor, telefonist, Suldrup, Støvring.
- Grønlund, Ejvind, overlærer, Skærbæk.
- Hålløf, Inger Fejlberg, f. Jørgensen, Sdr. Boulevard 38², Odense.
- Hansen, Karen, Ballum.
- Tage Asmussen, Vinumgård, Døstrup.
- Hans R. L., civilingeniør, Bagsværdvej 221, Bagsværd.
- Gerda, f. Schmidt, Bagsværdvej 221, Bagsværd.
- Hans, bager, Rahbæks Allé 4, Esbjerg.
- Knud, købmand, Skærbæk.
- Jens, montør, Dronningensgade 13, Odense.
- Jes, kontorassistent, Døstrup mølle, Døstrup.
- Elsie, revisorassistent, Fredensvej 41² t. v., Charlottenlund.
- Knud Aage, civilingeniør, Willemoesgade 48², København Ø.
- Kirstine, plejemoder, Aandssvageanstalten, Ribe.
- Peter, bankassistent, Gothersgade 145², København K.
- Gunnar Bleiken, ekspedient, Magasin du Nord, Skærbæk.
- Anders, landmand, Døstrup.
- Per, stud. theol., Sct. Jacobsgade 3¹ t. h., København Ø.
- Maria Banke, f. Knudsen, lærerinde, Sdr. Landevej 43², Sønderborg.
- Nis Emil, radiomekaniker, Parkvej 5, Haderslev.
- Anna Mathilde Lohmann, f. Helms, Magistervej 21⁴, København NV.
- Bothilde, Bunti, Ballum.

- Paul, styrmandselev, Vesterende skole, Ballum.
 - Thomas, mejerist, Vesterende skole, Ballum.
 - Peter Høj, seminarieelev, Puggårdsgade 16, Ribe.
 - Niels, kommis, Roager.
 - Jørgen, tandlægestuderende, Bøgehøj 8, Hellerup.
 - Marne, seminarieelev, Kjøpslund, Skærbæk.
 - Tage, kontorist, A/S svineslagteriet, Esbjerg.
 - Rud, første-lærer, Munkebo, Dræby.
 - Asta, ekspeditrice, Skærbæk.
 - Ane Marie, kontorist, DSB, Skærbæk.
 - Svend Aage, typograflærling, Skærbæk.
 - Ruth, DSB, Ribe.
- Hellenberg, Rosa, broderiforretning, Storegade, Skærbæk.
- Helms, Birte, stud. mag., Hesseløgade 4, København Ø.
- Christian, fodermester, Damgård pr. Hillerød.
- Henningsen, Elisa, f. Jessen, Gånsager, Frifelt.
- Holdt, Signe, boligkonsulent, Palægade 5^a, København K.
- Holm, Jakob, dyrlæge, Skodborg J.
- Høeg, Ingeline, kontorist, bispekantoret, Ribe.
- Højland, Astrid, f. Rasmussen, Skærbæk.
- Hørlyck, Ingwart, landmand, Skærbæk.
- Luise, kontorist, kommunekantoret, Skærbæk.
- Ibsen, Vilhelm, klitassistent, Rømø.
- Jacobsen, Jacob, forpagter, Nr. Skærbæk.
- Marie, f. Küllerich, Nørskovlund pr. Hinge.
 - Ingeborg, Hartes.
- Jakobsen, Annelise, f. Andersen, Skibbroen 4, Aabenraa.
- Mettelise, Gasse, Skærbæk.
- Janstrup, Hansine, f. Richter, Skolegade, Skærbæk.
- Jensen, H. Chr., sognepræst, Starup, Haderslev.
- Thorvald, lokomotivfører, Wørrishøffersgade 29, Nyborg.
 - Anna, f. Freiberg, Aalekistevej 46^a, Vanløse.
 - Carla, f. Gaeng, Sønderborg.
 - Anni, f. Andersen, „Bølaa“, Faarhus.
 - Peter, møbelsnedker, Bredebro.
 - Knud, landmand, Husum, Ballum.
 - Catharina, tandtekniker, Rønne.
 - Annelise, klinikdame, Skærbæk.
 - Rita, ekspeditrice, Magasin du Nord, Skærbæk.
 - Søren Thim, mekaniker, Skærbæk.
 - Lilli, kontorelev, slagteriet, Skærbæk.
 - Cathrine, f. Brink, lærerinde, Skærbæk.
 - Jens, smedelærling, Rejsby.

- Dani, telefonistinde, Skærbæk.
- Maria, f. Wind-Thomsen, Glentevej 26¹, Svendborg.
- Jeppesen, Tinne, f. Stamp, cand. pharm., Fortevej 26, Riisskov.
- Jepsen, Diderik, kornhandler, Brede, Bredebro.
- Jessen, Erik, landmand, Vråskov, Frifelt.
- Signe, f. Andersen, Vestergade 49, Tønder.
- Johansen, Anna, f. Obling, Buddingevej 72C², Lyngby.
- Gertrud, f. Schmidt, Havevej, Skærbæk.
- Peter Godtfred, landmand, Ullerup, Skærbæk.
- Johnsen, John, adjunkt, Hovedgaden 23, Birkerød.
- Ellen, f. Rübner Jørgensen, Hovedgaden 23, Birkerød.
- Dagmar, f. Stamp, centralskolen, Mesinge, Fyn.
- Marie, f. Matthiesen, Døstrup.
- Juhl, Svend Aage, Boligmonteringen, Perlegade 37, Sønderborg.
- Jørgensen, Axel Rübner, adjunkt, Bergsvej 9², Odense.
- Elisabeth Rübner, sygeplejerske, Statholdervej 6 st. København NV.
- Anders Fejlberg, lektor, Godthåbsgade 13, Hillerød.
- Niels Jacob Fejlberg, statsadvokatfuldmægtig, Spejderbakken 7, Rungsted.
- Johannes Fejlberg, politifuldmægtig, Slotsvænget 9, Hillerød.
- Laura, Jernbanegade, Skærbæk.
- Hans, gymnasiast, biografen, Skærbæk.
- Karstens, Adser, landmand, Gånsager, Frifelt.
- Karstoft, Henry, gymnasiast, Skærbæk.
- Kiilerich, Ebba, 260-21 San Francisco Ave, California, U.S.A.
- Hans, disponent, Gråsten.
- Ejner, tandlægeassistent, Thisted.
- Poul, sognepræst, Fæmø.
- Vagn, repræsentant, Ringparken 5A, Skive.
- Kjems, Aase, f. Dahl, „Klithytten“, Hviding.
- Kjær, Anders, direktør, Roald Ammundsensvej 16, Aarhus.
- Kjeldsen, Preben, „Vestkysten“, Ringkøbing.
- Knudsen, Carl, lærer, Jagtvej 212, København Ø.
- Henning, civilingeniør, Østergårds Allé 7, Fruens Bøge, Odense.
- Didde, f. Schmidt, Gassevej, Skærbæk.
- Kock, Gerda, Nybro 1, Aabenraa.
- Kofoed, Ingeborg Munk, f. Højer Hansen, Ordrupvej 74 tv., Charlottenlund.
- Kollbaum, Martha, f. Bonde, Rolighedsvej 20, Haderslev.
- Kortsen, Jens Chr., skolebestyrer, realskolen, Skærbæk.
- Kristensen, Ingrid, f. Helms, lærerinde, Hesseløgade 4, Kbhv. Ø.
- Kristiansen, Kirsten, f. Malling, 4. maj kollegiet, Fuglesangs Allé, Aarhus.
- Krog, Niels, gårdejer Astrup, Brøns.
- Hugo, gårdejer, Branderup.
- Valdemar, gårdejer, Astrup, Brøns.

- Schack, dyrlæge, Skolegade, Skærbæk.
- Kromann, Thomas, exam. postelev, Valdemarsgade 26, København V.
- Peter Hansen, Skolegade, Skærbæk.
- Kruse, Karin, lærerinde, Daler skole, Højer.
- Kudsk, Bonde, int.-ukvtm., Suensongade 27, København K.
- Kærn, Ole, civilingeniør, Bastebrostræde 17, Nykøbing F.
- Lange, Hanne Grethe, f. Beier, Villa „Sofie“, Nordby, Fanø.
- Lambertsen, Leif, Brøns.
- Lassen, Petræus, Hjemsted, Skærbæk.
- Georg, smedemester, Skærbæk.
- Lauritsen, Gerda, f. Bogh, Vejen.
- Svend Aage, Montreal, Canada.
- Tinne, f. Svendsen, lærerinde, Daler Østerby, Højer.
- Lehmann, Gustav, førstelærer, Lime pr. Mørke.
- Lindegård, Emma, lærerinde, realskolen, Skærbæk.
- Lodbjerg, Tove, Sygeplejerske, Tagensvej 18, København N.
- Lorenzen, Helen, defektrice, Ryes Møllevej 28, Haderslev.
- Lund, Sophia, f. Dircksen, Rylen 2—3, Sønderborg.
- Lundsager, Inger, f. Rübner Jørgensen, Ejegodvej 5¹, Nykøbing F.
- Lydicksen, Martin, mekaniker, Skærbæk.
- Løbner, Anton, kommis, Havnegade 114, Esbjerg.
- Madsen, Astrid, f. Sørensen, lærerinde, realskolen, Sindal.
- Paul, dekoratør, Vongedevej 224a, Søborg.
- Jørgen, landmand, Harres, Bredebro.
- Malling, Grethe, sygeplejerske, præstegården, Brøns.
- Martinsen, Viggo, kommis, Nygade 28, Vamdrup.
- Matthiesen, Anne, kontorist, Sydjydsk Landmandsbank, Ribe.
- Else, f. Svendsen, Ballum.
- Mikkelsen, Math., landmand, Vodder, Frifelt.
- Maren, f. Lassen, Vodder, Frifelt.
- Anna Kathrine, Gymnasieelev, Vodder, Frifelt.
- Mortensen, Sophie, ekspeditrice, Burmeistergade 10, København K.
- Svend Erik, handelslærling, Hviding.
- Møller, Svend Aage, bankassistent, Slotsbakken 26, Gråsten.
- Magda, f. Thomsen, Slotsbakken 26, Gråsten.
- Anders, stud. polyt. Kærgaard, Brøns.
- Rita, ekspeditrice, „Tatol“, Skærbæk.
- Nielsen, Chr. Winther, repræsentant, Vigerslevvej 320, København, Valby.
- Christian A., toldassistent, Skovsvinget 47, Klampenborg.
- Kaj Svane, postmedhjælper, Fuglebakkevej 26, København F.
- Kristian Svane, overpakmester, la Cousvej 14, København F.
- Hilli f. Domack, Nymarksvej 20, Fredericia.
- Anders, politibetjent, Herlev 4, Gråsten.

- Marie, bankassistent, Estervej 32¹, Hellerup.
- Nissen, Hans P., prokurist, Kastanieallé 39¹, Sønderborg.
- Nørgaard, Adser, grosserer, Frederiksborggade 39, København K.
- Nygaard, Marie, centralbiblioteket, Esbjerg.
- Olesen, Otto, murermester, Brøns.
- Oksen, Erik, cand. jur., Gothersgade 156c⁴, København K.
 - Svend, stud. jur., Kollegiet 208/5, Aarhus.
- Paulsen, Mads, politibetjent, Bindeleddet 25, Bagsværd.
 - Svend, assistent, byrådskontoret, Roskilde.
- Petersen, Iris, mejeriet, Skærbæk.
 - Frede, skolebestyrer, Sdr. Nærå, Aarslev.
 - Maren Kjær, f. Handevit, Mølholm, Vejle.
 - Niels, købmand, Hokkerup pr. Tørsbøl.
 - Walter, landmand, Døstrup S.
 - Kristian, husmand, Døstrup S.
 - Inger Marie, husholdningslærerinde, Aaboulevard 82², Aarhus.
 - Kirsten, f. Rübner Jørgensen, Brugsforeningen, Skærbæk.
 - Christine, f. Bendesen, Storegade, Skærbæk.
 - Anton, kontorist, Havevej, Skærbæk.
 - Markus, gårdejer, Døstrup S.
 - Valborg, f. Jessen, Hygumskov, Sdr. Hygum.
 - Ingeborg, Bredebro.
 - Erika, Vinum, Døstrup S.
 - Niels, tømrer, Bredebro.
 - Jens Erik, urmagerlærling, Skærbæk.
 - Telma, ekspeditrice, Skærbæk.
 - Hans, sømand, Skærbæk.
- Prinds, Margrethe, fotograf, Brøns.
 - Andreas, mekaniker, Brøns.
 - Louise, damefrisør, Toftlund.
- Pørksen, Marie, sygeplejerske, Mjolden, Døstrup.
 - Niels, landmand, Mjolden, Døstrup.
 - Broder, gårdejer, Sydfelt, Møgeltønder.
 - Johannes, kontorist, Skærbæk.
- Ravn, Jakob, bagermester, Storegade, Skærbæk.
 - Bruno, bagermester, Storegade 149, Esbjerg.
 - Kaj, Krogs Farvehandel, Tønder.
- Rejkjær, Mariane, bankelev, Skærbæk Bank.
 - Birte, bankelev, Skærbæk Bank.
- Riber, Erland, bogholder, Svineslagteriet, Skærbæk.
- Richter, Kaj, kasserer, Sønderjydsk Hypoteklånepfond, Tønder.
- Rosenberg, Fedder M., købmand, Tørring.
 - Boy, stud. polyt., Randbølvej 6, København F.
 - Erik, isenkramlærling, Storegade, Skærbæk.

- Hans Chr., gymnasieelev, Storegade, Skærbæk.
- Rosenbom, Anton, kommis, Vibeholmen 8, København, Valby.
- Carl, radiotelegrafist, Tøndervej, Skærbæk.
- Rossen, Peter, tømremester, Ullerupvej, Skærbæk.
- Ingvar, murer, Bredebro.
- Rossen, Christian, repræsentant, Perlegade 29, Sønderborg.
- Anne Marie, f. Thysen, Ørderup, Toftlund.
- Roued, Jørgen, speciallæge, Bispegade 17, Haderslev.
- Mette, ekspeditrice, Peder Skramsgade 12⁵, København K.
- Inge, Skærbæk.
- Jørgen, landmand, Guldager.
- Ryge, Anna Elisabeth, direktice, Nykøbing F.
- Johan Christian, styrmand, Kastanicallé 23, Sønderborg.
- Rübner-Petersen, Helga, lærerinde, realskolen, Skærbæk.
- Schmahr, Lilian, f. Petersen, Boserupvej 5, Brønshøj.
- Schmidt, V. Blume, uddeler, Gjesten.
- Hans Jørgen, slagter, Tangeparken, Ribe.
- Kaj, dekoratør, Holmegårdsvej 6, Hillerød.
- Bodil, boghandlerlev, Tøndervej, Skærbæk.
- Ella, tandtekniker, Dr. Holmsvej 18b, Besserud, Oslo.
- Vagn, Markledsgade 26, Ikast.
- Niels, cand. merc., udenlandsk assistent, Husumgade 12, København N.
- Elisabeth, ekspeditrice, Skærbæk
- Egon, 4. maj kollegiet, Vardevej, Esbjerg.
- Frode, urmager, Solvangsvej 23, Glostrup.
- Rigmor, Bredgade 61, Ikast.
- Schou, Else, St. Carlos, U. S. A.
- Silberbauer, Ejner, snedker, Ribe.
- Simonsen, Carl, købmand, Døstrup S.
- Olga, kontorist i undervisningsm., Amagerbrogade 145, København.
- Skade, Niels, kommis, Bredebro.
- Skodborg, Birte, tandtekniker, Skærbæk.
- Niels, student, Tøndervej, Skærbæk.
- Anne Marie, ekspeditrice, Skærbæk.
- Snitgård, Anders, kontorist, Bredebro.
- Sommerlund, Christian, kontorist, „Danfoss“, Sønderborg
- Stamp, Anders, stud. jur., Vandrevej 9, Hellerup.
- Johan, landmand, Ullerup, Skærbæk.
- Steffensen, Peter, lærer, Danmarksgade 19, Lemvig.
- Stenger, Albert, skrædder, Storegade, Skærbæk.
- Carl, kasserer, Forstallé 59, Aabenraa.
- Studsgaard, Josef, bankassistent, Annasvej 3, Hellerup.
- Svendsen, Gerda, Hjemsted, Skærbæk.

Sondergaard, Jørgen, landmand, Skærbæk.
 — Sigrid, f. Brodersen, fabriksingeniør, cand. polyt. Stentoftevej 3, Hvidovre.
 Sørensen, Wendela, f. Müller, Mellemforts Allé 2, København S.
 — Meta, f. Hansen, Gassevej, Skærbæk.
 — Jesper, kommis, Roager.
 — Sonja, lærerinde, Ølum skole, Aarhus.
 — Inger, f. Kjærgård, defektrice, Englandsgade 25, Esbjerg.
 — Knud, flyverløjtnant, Luftmarinestationen, København.
 Terkildsen, Ingvert, sekondløjtnant, B II hærens officersskole, Frederiksberg slot.
 Thalwitzer, Norman, agenturforretning, Lundquistgade 3, Sønderborg.
 Thomsen, Fritz, bankassistent, Skærbæk Bank, Skærbæk.
 — Lorentz, førstelærer, Brøns.
 — Tove Beck, „Vangsbo“, Brøns.
 — Erling Wind, lærer, realskolen, Trustrup.
 Thorsen, Anna, f. Terkildsen, Randerup, Ballum.
 Thyssen, Viggo, bankbestyrer, Bramminge.
 — Doralise, kontorist, Jernbanegade, Skærbæk.
 Tolderlund-Hansen, Petrea, f. Petersen, Svendborg Avis, Ringe.
 Toft, Terkel, gymnasieelev, Storegade, Skærbæk.
 Truelsen, Niels, landmand, Birkelev, Frifelt.
 Tryk, Birgitte, f. Schreiber, Storegade, Skærbæk.
 Tygesen, Hans, lærer, Ringgade 182, st., Sønderborg.
 Uhr, Olga, f. Schou, Franskville, R. I. Wiscousin, U. S. A.
 Ulfbeck-Petersen, Else Merete, gymnasieelev, Skolegade, Skærbæk.
 Urup, Frieda, f. Haase, brugsforeningen, Højer.
 Vodder, Broder, handelsmand, Skærbæk.
 Westergaard, Ole, trafikmedhjælper, D. S. B., Skærbæk.
 Wesenberg, Anne Marie, Gaansager.
 Wiborg, Svend, elektromontør, Frisvadvej 18, Varde.
 Wilhelmsen, Bothilde, f. Schjøtt, Sdr. Hygum.
 Willadsen, Peter, arkitekt, Vesterbrogade 96, København V.
 Wind, Kirsten, Bredebro.
 Wolfsberg, Adolf, varmemester, A-S „Hindsgaul“, Maaløv.